

Katsaus eurooppalaista pidätysmääräystä koskevaan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön

Alaotsikko

Päivämäärä: 15.3.2021

Verkko-osoite: <https://www.eurojust.europa.eu/case-law-court-justice-european-union-european-arrest-warrant-march2021>

Tiivistelmä

Tässä asiakirjassa esitetään katsaus Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, joka koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13. kesäkuuta 2002 tehdyn puitepäätöksen 2002/584/YOS, jäljempänä 'eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva puitepäätös', soveltamista.

Eurojustin vuoden 2021 katsaus eurooppalaista pidätysmääräystä koskevaan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön on saatettu ajan tasalle 15. maaliskuuta 2021. Edelliseen (vuoden 2020) katsaukseen verrattuna siinä on yhdeksän tuomiota lisää. Vuosilta 2007–2021 tuomioita on näin ollen yhteensä 55. Tulevien tuomioiden määrästä riippuen tämän asiakirjan seuraava ajantasaistus julkaistaan vielä vuonna 2021 tai vuonna 2022.

Oikeuskäytäntöä koskevassa katsauksessa on tiivistelmiä Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioista. Ne on ryhmitelty olennaisten avainsanojen mukaan, jotka perustuvat pääpiirteissään eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen rakenteeseen. Asiakirjan alussa on myös avainsanataulukko ja aikajärjestyksessä oleva luettelo tuomioista.

Katsaus kattaa seuraavat pääaiheet. Edellisen ajantasaistuksen jälkeiset viimeaikaiset kehitykset mainitaan aiheittain.

- **Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen pätevyys.** Euroopan unionin tuomioistuin vahvisti vuonna 2021 eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen pätevyyden hylkäämällä riitautukset perusoikeuksien perusteella (asia C-649/19, *Spetsializirana prokuratura (Déclaration des droits)*).
- **Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen tekemän ennakkoratkaisupyynnön käsiteltäväksi ottaminen.** Euroopan unionin tuomioistuin totesi vuonna 2021, että pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi pyytää ennakkoratkaisua uuden eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista varten, jos eurooppalainen pidätysmääräys on aiemmin kumottu, (*Spetsializirana prokuratura (Déclaration des droits)*).
- **Eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältö ja pätevyys.** Vuonna 2020 Euroopan unionin tuomioistuin myös laajensi eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen käsitettä koskevaa oikeuskäytäntöään eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen 6 artiklan 2 kohdassa, 27 artiklan 3 kohdan g alakohdassa ja 27 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun 'täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen' käsitteeseen (*Openbaar Ministerie (Faux en écritures)*). Euroopan unionin tuomioistuin katsoi myös, että rakenteelliset tai yleiset puutteet, jotka vaikuttavat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeuslaitoksen riippumattomuuteen, eivät yksinään riitä sen toteamiseen, että pidätysmääräyksen antaneen

jäsenvaltion yksikään tuomioistuin ei kuulu 'pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen' käsitteeseen (*Openbaar Ministerie (Indépendance de l'autorité judiciaire d'émission)*). Vuonna 2021 Euroopan unionin tuomioistuin selvensi edelleen 'kansallisen pidätysmääräyksen tai muun vastaavan täytäntöönpanokelpoisen oikeudellisen päätöksen' käsitteen tarkoitusta (MM). Mitä tulee tehokkaan oikeussuojan vaatimukseen syytteen nostamista varten annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen osalta, Euroopan unionin tuomioistuin totesi, että edellytyksenä on, että eurooppalainen pidätysmääräys tai kansallinen pidätysmääräys, johon se perustuu, on tuomioistuinvalvonnan kohteena pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimessa ennen etsityn henkilön luovuttamista (PI).

- **Velvollisuus panna eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön.**
- **Eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisala.**
- **Ihmisoikeustarkastus.** Vuonna 2020 Euroopan unionin tuomioistuin selvensi edelleen kaksivaiheista arviointia sitä osin, mitä tulee perusoikeuteen asian käsittelystä riippumattomassa tuomioistuimessa. Euroopan unionin tuomioistuin muistutti myös, että rakenteelliset tai yleiset puutteet, jotka koskevat oikeuslaitoksen riippumattomuutta pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, eivät sinänsä riitä perusteluksi sille, että täytäntöönpanosta vastaava viranomainen kieltäytyy panemasta täytäntöön kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisen antamia eurooppalaisia pidätysmääräyksiä (*Openbaar Ministerie (Indépendance de l'autorité judiciaire d'émission)*).